

ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо застосування засобу "*Phamides (Фамідез)*" для догляду за кухнею" з метою дезінфекції

Київ – 2014

Організація – розробник: Державна установа "Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України" та ТЗОВ "ДезоМарк" (Україна).

Методичні вказівки призначені для закладів охорони здоров'я та інших організацій, що виконують роботи з дезінфекції та контролю якості дезінфекції.

Закладам та установам охорони здоров'я дозволяється тиражування цих методичних вказівок у необхідній кількості примірників.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший заступник головного державного
санітарного лікаря України

О.П.Кравчук

" 01 " жовтня 2014 р.

№ 442-2014

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо застосування засобу "Phamides (Фамідез) для догляду за кухнею" з метою дезінфекції

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Повна назва засобу – дезінфекційний засіб "Phamides (Фамідез) для догляду за кухнею".

1.2 Фірма виробник - ТзОВ "ДезоМарк" (Україна).

1.3. Склад засобу, вміст діючих та допоміжних речовин, мас. %: N-алкіл-N-бензил-N,N-діметиламонію хлорид - 0,08-0,12; дідецил-діметиламонію хлорид - 0,08-0,12; N-алкіл-N-етилбензил-N,N-діметиламонію хлорид - 0,08-0,12 (діючі речовини, сумарний вміст четвертинних солей амонію – 0,24-0,36); неіоногенні ПАР, органічний розчинник, комплексоутворювач, луг, запашка, вода – до 100,0.

1.4. Форма випуску і фізико-хімічні властивості засобу. Прозора безколірна або забарвлена рідина із специфічним запахом запашки.

1.5. Призначення засобу. Поточна та заключна дезінфекція з одночасним миттям всіх типів водостійких поверхонь кухонних блоків (мийка з керамічним, акриловим або неіржавіючим покриттям, поверхні електричних та газових плит, холодильного обладнання, мікрохвильових печей, облицювальної керамічної плитки, виробничого обладнання тощо) у лікувально-профілактичних закладах та вогнищах кишкових та крапельних інфекцій бактеріальної (крім туберкульозу), та грибкової етіології; профілактична дезінфекція з одночасним миттям всіх типів водостійких поверхонь кухонних блоків (мийка з керамічним, акриловим або неіржавіючим покриттям, поверхні електричних та газових плит, холодильного обладнання, мікрохвильових печей, облицювальної керамічної плитки, виробничого облдння тощо) у лікувально-профілактичних, дитячих та навчальних закладах різних рівнів акредитації, в аптечних закладах, на підприємствах фармацевтичної, мікробіологічної, парфумерно-косметичної та харчової промисловості; в оздоровчих закладах, у закладах сфери відпочинку і розваг, на комунальних об'єктах (готелі, кемпінги, гуртожитки, сауни, лазні, пральні, хімчистки тощо), на об'єктах комунально-побутового призначення (перукарні, салони краси, манікюрні, педикюрні, косметичні кабінети); в спортивно-оздоровчих комплексах; на рухомому складі та об'єктах забезпечення

залізничного і автомобільного транспорту, у закладах ресторанного господарства і торгівлі, у соціальних закладах, у місцях громадського користування, на інших епідемічно-значимих об'єктах, діяльність яких вимагає проведення дезінфекційних робіт відповідно до діючих санітарно-гігієнічних та протиепідемічних норм і правил, нормативно-методичних документів.

1.6. Спектр антимікробної дії. Засіб виявляє бактерицидні (крім туберкульозу) та фунгіцидні властивості.

1.7. Токсичність та безпечність засобу. Засіб за параметрами гострої токсичності для лабораторних тварин при введенні в шлунок належить до помірно небезпечних речовин (4 клас небезпеки відповідно до вимог ГОСТ 12.1.007). Не виявляє шкірно-подразнюючих та сенсibiliзуючих властивостей при одно- та багаторазовому нанесенні на шкіру. Має слабку іритативну дію на слизову оболонку очей.

2. ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ З МЕТОЮ ДЕЗІНФЕКЦІЇ

Дезінфекцію поверхонь кухонних блоків (мийка з керамічним, акриловим або неіржавіючим покриттям, поверхні електричних та газових плит, холодильного обладнання, мікрохвильових печей, облицювальної керамічної плитки, виробничого обладнання тощо) здійснюють шляхом протирання їх серветкою, губкою, щіткою тощо, змоченими засобом або шляхом нанесення на поверхню піни з наступним розтиранням її серветкою, губкою, щіткою тощо. Витрати засобу: прибіл. 100 мл на 1 м.кв. поверхні, час експозиції – 5 хв.

Після завершення часу експозиції поверхні, що контактують із харчовими продуктами слід ретельно промити проточною водою.

3. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ДЕЗІНФЕКЦІЇ

Якість дезінфекції здійснюють шляхом бактеріологічного дослідження змивів з поверхні, яка оброблена засобом.

4. ЗАСТЕРЕЖНІ ЗАХОДИ ПРИ РОБОТІ ІЗ ЗАСОБОМ

4.1. Необхідні засоби захисту шкіри, органів дихання та очей при роботі із засобом. Персонал, який виконує роботи із дезінфекції шкіри рук має бути забезпечений засобами індивідуального захисту: спецодяг (халат на довгий рукав, шапочка), гумові або хімічностійкі рукавички. Запобігати потраплянню засобу в очі.

4.2. Загальні застереження при роботі із засобом. До роботи з дезінфекційним засобом не допускаються особи, які мають ушкодження шкіри у вигляді подряпин, ран та подразнень. Забороняється вживати їжу, палити під час виконання робіт з дезінфекції. Після закінчення роботи обличчя та руки потрібно вимити водою з милом.

4.3. Методи утилізації засобу. Партії засобу з вичерпаним терміном придатності або некондиційні внаслідок порушення умов зберігання підлягають поверненню на підприємство-виробник для переробки.

Пролитий у великих кількостях засіб збирають піском або іншим матеріалом, що добре поглинає рідину. Очищену поверхню промивають водою.

5 ОЗНАКИ ГОСТРОГО ОТРУЄННЯ. ЗАХОДИ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ОТРУЄННІ

5.1 Ознаки гострого отруєння. Явища подразнення слизової оболонки очей та верхніх дихальних шляхів.

5.2. Заходи першої допомоги при гострому (респіраторному) отруєнні засобом. При ураженні дихальних шляхів потрібно вивести потерпілого на свіже повітря чи у добре провітрюване приміщення, забезпечити спокій, тепло, звільнити від тісного одягу. Рекомендується вживати тепле молоко.

5.3. Заходи першої допомоги при попаданні засобу в очі. Промивають очі проточною водою протягом 10-15 хв. Після промивання очей потрібно звернутися до лікаря. При подразненні слизової оболонки очей рекомендується закапати в очі альбуцид.

5.4. Заходи першої допомоги при попаданні засобу до шлунку. Промивають ротову порожнину і шлунок холодною питною водою. Необхідно дати випити потерпілому склянку теплого молока. Після надання першої допомоги потрібно звернутися до лікаря.

5.7. Якщо можливо, вказати специфічні антидоти засобу. Специфічні антидоти засобу не розроблені.

6. ПАКУВАННЯ. ТРАНСПОРТУВАННЯ. ЗБЕРІГАННЯ

6.1 Пакування засобу. Засіб упаковують у полімерні пляшки ємністю від 0,25 дм³ до 5,0 дм³

6.2. Умови транспортування засобу. Засіб транспортують у пакуванні виробника автомобільним чи залізничним транспортом відповідно до правил перевезення небезпечних вантажів автомобільним та залізничним транспортом.

6.3. Терміни та умови зберігання. Засіб зберігають у пакуванні виробника у добре вентильованих критих неопалюваних складських приміщеннях, які захищені від вологи та прямого сонячного проміння, за температури не вище 35 °С осторонь від джерел відкритого вогню відповідно до вимог ГОСТ 3885.

Гарантійний термін зберігання - 3 роки з дати виробництва.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗАСОБУ

7.1 Перелік показників, які підлягають визначенню. Зовнішній вигляд, колір, запах, водневий показник (рН), показник заломлення, густина, сумарна масова частка катіонних поверхнево-активних сполук (кПАР).

7.2 Методи визначення встановлених показників:

7.2.1 Зовнішній вигляд, колір і запах визначають візуально та органолептично згідно з ГОСТ 14618.0.

7.2.2 Водневий показник (рН) визначають відповідно до вимог ДСТУ 2207.1

7.2.3 Показник заломлення визначають відповідно до вимог ГОСТ 18995.1

7.2.4 Густина визначають відповідно до вимог ГОСТ 18995.2

7.3 Визначення сумарної масової частки катіонних поверхнево-активних сполук (кПАР)

Сумарну масову частку кПАР здійснюють двофазним титруванням у присутності змішаного індикатора.

7.3.1 Апаратура, реактиви

Ваги лабораторні 2-го класу точності за ГОСТ 24104 з найбільшою межею зважування 200 г.

Бюретки 1-3-2-25-0,1 за ГОСТ 29251.

Колби К-1-250-29/32 ТХС за ГОСТ 25336.

Колби 1-250(500)(1000)-2 за ГОСТ 1770.

Піпетки 1-2-25 за ГОСТ 29169.

Піпетки 1-2-20(25) за ГОСТ 29169.

Колби 1-1000(250)-2 за ГОСТ 1770.

Стакани Н-250(100)(150)ТХС за ГОСТ 25336.

Циліндри 1-25(50)-2 за ГОСТ 1770.

Кислота сірчана за ГОСТ 4204-77,

Хлороформ за ГОСТ 20015-88

Натрій додецилсульфат за ТУ 6-09-37-70-84

Цетилпіридиній хлорид, 1-водний за ТУ 6-09-15-121-74

Еозин Н за ТУ 6-09-183-75.

Метиленовий голубий за ТУ 6-09-29-76.

Кислота оцтова за ГОСТ 61-75.

Спирт етиловий ректифікований технічний за ГОСТ 18300.

7.3.2 Приготування до аналізу.

Приготування 0,004 н. водного розчину додецилсульфата натрію.

0,120 г додецилсульфата натрію розчиняють у дистильованій воді у мірній колбі ємністю 100 см³ і доводять водою до мітки.

Приготування змішаного індикатора.

Розчин 1. В мірному циліндрі 0,11 г еозину Н розчиняють у 2 см³ води, додають 0,5 см³ оцтової кислоти, об'єм доводять етиловим спиртом до 40 см³ і перемішують.

Розчин 2. 0,008 г метиленового голубого розчиняють у 17 см³ води і додають невеликими порціями 3,0 см³ концентрованої сірчаної кислоти, перемішують і охолоджують.

Розчин змішаного індикатора готують змішуванням розчину 1 і розчину 2 в об'ємному співвідношенні 4:1 у кількостях, необхідних для використання протягом 3-х днів. Приготований розчин зберігають у склянці з темного скла не більше 3 днів.

7.3.3 Визначення поправочного коефіцієнта розчину додецилсульфата натрію.

Поправочний коефіцієнт визначають двофазним титруванням його 0,004 н. розчином цетилпіридинію хлориду, приготованим розчиненням 0,143 г цетилпіридинію хлориду 1-водного у 100 см³ дистильованої води (розчин готують у мірній колбі місткістю 100 см³).

До 10 см³ розчину додецилсульфата натрію додають 15 см³ хлороформу, 2 см³ розчину змішаного індикатора і 30 см³ води. Закривають пробку і

струшують. Вміст колби титрують розчином цетилпіридинію хлориду, поперемінно інтенсивно струшуючи у закритій колбі, до переходу синього забарвлення нижнього хлороформного шару у фіолетово-рожеве. При цьому безпосередньо перед досягненням кінцевої точки титрування відбувається забарвлення верхнього водного шару у голубий колір.

7.3.4 Виконання аналізу.

Наважку засобу від 5,0 до 10,0 г, взяту з точністю до 0,0002 г, кількісно переносять у мірну колбу місткістю 100 см³ і об'єм доводять дистильованою водою до мітки.

В конічну колбу або у циліндр з притертим корком вносять 5 см³ розчину додецилсульфату натрію, додають 15 см³ хлороформу, 2 см³ змішаного індикатора і 30 см³ дистильованої води. Отриману двофазну систему титрують приготуваним розчином засобу при поперемінному сильному збовтуванні у закритій колбі до переходу забарвлення нижнього хлороформного шару у фіолетово-рожеве.

7.3.5. Опрацювання результатів.

Сумарну масову частку кПАР (X) у відсотках розраховують за формулою:

$$X = \frac{0,00143 \cdot V \cdot k \cdot 100 \cdot 10}{m \cdot V_1} = \frac{71,2 \cdot k}{m \cdot V_1}$$

де:

0,00143 - середня маса кПАР (розрахована за молекулярною масою алкілдіметилбензиламонію хлориду, яка дорівнює 358,04), що відповідає 1 см³ розчину додецилсульфату натрію концентрації точно $c(\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{SO}_4\text{Na}) = 0,004$ моль/дм³, г;

V – об'єм титрованого розчину додецилсульфату натрію концентрації точно $c(\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{SO}_4\text{Na}) = 0,004$ моль/дм³, що дорівнює 5 см³;

k - поправочний коефіцієнт розчину додецилсульфату натрію концентрації точно $c(\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{SO}_4\text{Na}) = 0,004$ моль/дм³;

100 - коефіцієнт розведення;

V₁- об'єм розчину засобу, витрачений на титрування, см³

m - маса аналізованої проби, г.

За кінцевий результат приймають середнє арифметичне значення результатів не менше трьох паралельних вимірювань, розходження між якими не перевищує 3 % абсолютної похибки визначення.